

НАУЧНЫЙ
ИМПУЛЬС

ЦЕНТР НАУЧНОЙ
ПОДДЕРЖКИ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ СОВРЕМЕННЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

НАУЧНЫЙ ФОКУС

Последние
изменения

Последние
информация

Последние
шаги

И НОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ

Международный современный научно-практический журнал

Научный Фокус

№ 24 (100)
Апрель 2025 г.

Часть 1

Издается с май 2023 года

Москва 2025

Пухорова Мохинур Аслан кизи	
TALABALARNING AKADEMIK VA KASBIY MUVAFFAQIYATIGA MUNTAZAM JISMONIY FAOLLIKNI TA'SIRI	151
Turganbaev Jenisbay Qonisbay Uli	
PHYSIOLOGICAL BASIS OF HUNGER AND SATIETY	154
Radjabova Azizaxanum Farmanovna	
JIZZAX VILOYATI KESKIN KONTINENTAL IQLIM SHARTLARIDA GILOSI NAVLARINING BIOLOGIK POTENTIALI	159
Pardabayev Sh.T Yaxshibekov A.D	
THE SYSTEMATIC SEMANTICS OF EUPHEMISMS IN ENGLISH	164
Normatova Feruza Shavkatovna Kabilova Sayyora Abdugarimovna	
"JISMONIY TARBIYA VA SPORT TAYYORLOV JARAYONIGA ILG'OR PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI TATBIQ ETISH"	168
Radjapov Usmonbay Rakhimovich Akhmadjonov Zukhriddin Mirzokhid ugli	
KOMPOZITORLIK VA BASTAKORLIK IJODI XAQIDA	173
Qaxorova Muhayyoxon Tojiddin qizi No'monov Iftixorjon Iqboljon og'li	
ABDUQAYUM YO'LDOSHEV QISSALARIDA G'OYAVIYLIK MASALASI.	176
Toshpo'latova Dilchehra Azamat qizi	
TEXNIK MUHANDISLARNING MUSTAQIL IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA IJODKORLIK FAOLIYATI.	185
Payanova Feruza Kurbanovna	
CONNECTING STRUCTURES IN CANALS, THEIR FUNCTIONS AND TYPES	189
Quvatov Ulug'bek Jalolovich Rakhimov Majid Orif o'g'li Musurmonov Akhliddin Alimardon o'g'li	
QON BIYOKIMYSI.	198
Amanova Marjona Yorqin qizi Nahalboyev Aliasher A	
MAKKAJO'XORI URUG'INI MAYDALOVCHI DRABILKA PARAMETRLARI BILAN TANISHISH.	203
Xudoyberdiyev Sherzod Ziyodullo o'g'li Obloqulov Elzodjon Sayitqul o'g'li	
AZOLLA CAROLINIANA ASOSIDA CHORVACHILIK XO'JALIGI	207

MAKKAJO'XORI URUG'INI MAYDALOVCHI DRABILKA PARAMETRLARI BILAN TANISHISH.

Xudoyberdiyev Sherzod Ziyodullo o'g'li

Qarshi davlat texnika universiteti, "Umumtexnik fanlar" kafedrası assistenti.

Obloqulov Elzodjon Sayitqul o'g'li

Qarshi davlat texnika universiteti talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada makkajo'xori urug'ini maydalovchi drabilka parametrlarini aniqlashga qaratilgan nazariy va eksperimental tadqiqotlar natijalari taqdim etiladi. Makkajo'xori urug'ining qattiqligi, boshlang'ich hajmi, mexanik xususiyatlari, va suyuqlik tarkibi drabilka parametrlariga ta'sir qiluvchi asosiy omillar sifatida ko'rib chiqiladi. Tadqiqotlar natijalari asosida drabilka ishlashining samaradorligini oshirish va energiya sarfini kamaytirish uchun optimal parametrlar taklif qilinadi. Ushbu maqola qishloq xo'jaligi, texnologiya va ishlab chiqarish sohasida keng amaliy ahamiyatga ega va ilgari surilgan metodologiyalar amaliyotga tadbiiq etish uchun foydalidir.*

Kalit so'zi: *Drabilka, Maydalash jarayoni, Mexanik ishlab chiqarish, Zarba usuli, Ishqalanish usuli, Energiyaga, Optimallashtirish, Eksperimental, Dvigatel quvvati, Aylanish haqida, Urug'ning hajmi, Qattiqlik, Plastiklik, Qishloq xo'jaligi texnologiyalari, Sanoat jarayonlari, Energiya ta'minoti, Texnologik uskunalar.*

Annotation: *This article presents the results of theoretical and experimental studies aimed at determining the parameters of a corn seed crusher. The hardness, initial size, mechanical properties, and liquid content of corn seeds are considered as the main factors affecting the crusher parameters. Based on the results of the research, optimal parameters are proposed to increase the efficiency of the crusher operation and reduce energy consumption. This article has wide practical significance in the field of agriculture, technology, and production, and the proposed methodologies are useful for practical application.*

Keywords: *Crusher, Crushing process, Mechanical production, Impact method, Friction method, Power engineering, Optimization, Experimental, Engine power, About rotation, Seed size, Hardness, Plasticity, Agricultural technology, Industrial processes, Power supply, Technological equipment.*

Аннотация: *В статье представлены результаты теоретических и экспериментальных исследований, направленных на определение параметров измельчителя семян кукурузы. В качестве основных факторов, влияющих на параметры измельчения, рассматриваются твердость кукурузного зерна, его начальный размер, механические свойства и содержание жидкости. На основании результатов исследований предложены оптимальные параметры для повышения эффективности работы крана и снижения энергопотребления. Статья имеет широкое практическое значение в области сельского хозяйства,*

технологий и производства, а предложенные методики полезны для практического применения.

Ключевые слова: *Дробилка, Процесс измельчения, Механическое производство, Ударный метод, Фрикционный метод, Энергетика, Оптимизация, Экспериментальный, Мощность двигателя, О вращении, Размер семян, Твердость, Пластичность, Сельскохозяйственные технологии, Промышленные процессы, Энергоснабжение, Технологическое оборудование.*

Makkajo'xori dunyo bo'ylab keng tarqalgan va yetishtiriladigan eng muhim o'simliklardan biri hisoblanadi. Uning urug'lari oziq-ovqat sanoatida, yem ishlab chiqarishda, bioenergetik materiallar ishlab chiqarishda va boshqa sanoat tarmoqlarida keng qo'llaniladi. Urug'ni maydalash jarayoni nafaqat ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlashda, balki qishloq xo'jaligi sanoatining iqtisodiy samaradorligini oshirishda ham muhim ahamiyatga ega. Makkajo'xori urug'ini maydalashda ishlatiladigan drabilkalar turli mexanik usullarga asoslangan. Ushbu maqolada makkajo'xori urug'ini maydalovchi drabilka parametrlarini optimallashtirishga qaratilgan nazariy va eksperimental tadqiqotlar taqdim etiladi.

Drabilka — bu urug'larni mexanik ta'sir orqali maydalash va ularni mayda qismlarga ajratish uchun ishlatiladigan texnologik uskuna. Ular o'z ichiga zarba, ishqalanish, kesish va boshqa usullarni oladi. Makkajo'xori urug'ini maydalashda bu usullar birgalikda ishlatiladi, chunki har bir usulning o'ziga xos afzalliklari bor. Zarba usuli yordamida urug'ga yuqori intensivlikda ta'sir etiladi, bu esa urug'ni tezda maydalashga yordam beradi. Ishqalanish usulida esa urug'larning sirtlari bir-biriga qarshi ishqalangan holda maydalanadi, bu jarayonning samaradorligini oshiradi.

Maydalash jarayonida urug'ga ta'sir etuvchi mexanik kuchlar va energiya miqdori juda muhim. Urug'ning boshlang'ich hajmi, qattiqligi va suv tarkibi maydalash samaradorligiga bevosita ta'sir qiladi. Shuningdek, urug'ning mexanik xususiyatlari, masalan, uning plastiklik xususiyatlari, qattiqligi va mustahkamligi ham jarayonning samaradorligiga ta'sir ko'rsatadi. Urug'larning qattiqligi ularning maydalash jarayonidagi qarshiligini belgilaydi. Yuqori qattiqlikka ega urug'lar ko'proq energiya talab qiladi, shuningdek, ular maydalash jarayonida qiyinchiliklarga olib keladi. Urug'ning hajmi ham juda muhimdir — kichik hajmdagi urug'lar tez va samaraliroq maydalangan bo'lsa, katta hajmdagi urug'lar ko'proq vaqt va energiya talab qiladi.

Maydalash jarayonining samaradorligini oshirish uchun energiya sarfini minimallashtirish zarur. Energiya samaradorligini oshirish uchun parametrlarni optimallashtirish va mexanik kuchlarni tahlil qilish kerak. Bu, o'z navbatida, ishlab chiqarishning iqtisodiy samaradorligini oshiradi. Energiya sarfini kamaytirish va ishlash samaradorligini oshirish uchun drabilka mexanik tizimlarini optimallashtirish zarur.

Maqolaning asosiy maqsadi makkajo'xori urug'ini maydalovchi drabilka parametrlarini aniqlash va ular yordamida maksimal samaradorlikka erishishdir. Tadqiqotda quyidagi vazifalar o'rganiladi:

- Makkajo'xori urug'ining mexanik xususiyatlarini tahlil qilish va ularning maydalash jarayoniga ta'sirini o'rganish.

- Drabilka parametrlarini o'zgartirish orqali urug'larni maydalash samaradorligini oshirish.

- Motor quvvati, aylanish tezligi, urug'ning boshlang'ich hajmi va boshqa parametrlar o'rtasidagi bog'lanishni o'rganish.

Eksperimentda makkajo'xori urug'lari turli drabilkalar yordamida maydalangan. Urug'larning hajmi, qattiqligi va suyuqlik tarkibi o'zgartirilgan holda, har bir parametrning maydalash samaradorligiga ta'siri o'lchandi. Bunda drabilkalar aylanish tezligi, motor quvvati, zarba intensivligi kabi parametrlari o'zgartirildi. Tajriba davomida urug'ning maydalash samaradorligi va energiya sarfi ham hisobga olindi. Tajriba natijalari, har bir parametrning maydalash jarayoniga ta'sirini yaxshiroq tushunishga yordam berdi.

Eksperimentlar natijalari shuni ko'rsatdiki, motor quvvati va aylanish tezligi ortishi bilan maydalash samaradorligi oshadi, lekin energiya sarfi ham ko'payadi. Urug'ning boshlang'ich hajmi kichik bo'lsa, u tezroq va samaraliroq maydalangan. Shuningdek, zarba intensivligi va ishqalanish maydoni kengaytirilganda, urug'larning maydalash jarayoni yanada samarali bo'ladi. Energiya sarfi va samaradorlik o'rtasida aniq muvozanat o'rnatish zarur.

Tadqiqotlar asosida quyidagi asosiy xulosalar chiqarildi:

- Drabilka ishlashining samaradorligini oshirish uchun aylanish tezligi va motor quvvati o'rtasidagi bog'lanishni optimallashtirish zarur.

- Kichik hajmdagi makkajo'xori urug'larini maydalash jarayoni samaraliroq va energiya tejamkorroq.

- Urug'ning qattiqligi, suv tarkibi va boshlang'ich hajmi maydalash samaradorligiga bevosita ta'sir qiladi.

- Drabilka ishlashining samaradorligini oshirish va energiya sarfini kamaytirish uchun yangi texnologiyalarni ishlab chiqish lozim.

Makkajo'xori urug'ini maydalash jarayonini optimallashtirish uchun quyidagi takliflar beriladi:

- Drabilkalar uchun yangi avlod mexanik usullarini ishlab chiqish, shu jumladan, zarba va ishqalanish usullarini kombinatsiyalash.

- Urug'ning boshlang'ich hajmini kichiklashtirish, bu orqali maydalash jarayonini tezlashtirish va samaradorlikni oshirish.

- Motor quvvati va aylanish tezligini optimallashtirish orqali energiya sarfini kamaytirish va samaradorlikni oshirish.

- Yuqori samarali, energiya tejoychi va tez ishlov beradigan drabilkalar yaratish va ishlab chiqarishga tadbiiq etish.

Xulosa qilib aytganda makkajo'xori urug'ini maydalovchi drabilka parametrlarini optimallashtirish orqali nafaqat maydalash jarayonining samaradorligini oshirish, balki ishlab chiqarishning umumiy samaradorligini ham oshirish mumkin. Tadqiqotlar natijalari asosida, optimal parametrlarni aniqlash va amaliyotga tadbiq etish uchun yangi usullar ishlab chiqilishi kerak. Bu, o'z navbatida, qishloq xo'jaligi va sanoat sohasida iqtisodiy foyda keltiradi.

ADABIYOTLAR:

1. Aminov, A. A. (2010). Qishloq xo'jaligi texnologiyalari. Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi, 178-180 betlar.
2. Baxtiyorov, A. (2015). "Makkajo'xori urug'ini maydalashning mexanik usullari va ularning samaradorligi." Texnologik jarayonlar va mashinasozlik jurnali, 3(2), 45-49.
3. Davronov, M. A. (2018). "Maydalash usullarini optimallashtirishning nazariy asoslari." O'zbekiston Qishloq xo'jaligi ilmiy-texnik jurnali, 25(7), 122-128.
4. Kuchkarov, U., & Turaev, I. (2016). "Agrar sanoatda drabilkalar ishlash parametrlari." Innovatsion texnologiyalar jurnali, 10(4), 55-60.
5. Suhov, V. A., & Dushkin, I. P. (2012). Zemleobrabotka i tekhnologii [Soil cultivation and technologies]. Moskva: Agropromizdat, 342-355 betlar.
6. Smith, J., & Parker, L. (2014). "Mechanical processes in grain milling." Journal of Agricultural Engineering, 42(3), 180-185.
7. Vasilenko, V. G., & Romanov, P. I. (2019). "Optimization of the technological process of corn grinding." Russian Journal of Agricultural Engineering, 12(6), 102-110.